

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-és szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitner Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főfőszerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 159. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24	kor.
Félévre	—	—	—	12	„
Negyedévre	—	—	—	6	„
Egy órára	—	—	—	2	„
— Egyes szám ára 8 fill.					

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órákor.

Csütörtök, július 14.

Vámterület és szerződések.

Nagybecskerek, július 14.

Meglepő, hogy a külön vámterület pártolói mindaddig nem vették maguknak a fáradságot, hogy ezt a kérdést kizárólag gazdasági szempontból megvizsgálják. Nincs magyar ipar, tehát teremteni kell. Teremteni pedig úgy lehet, hogy az önálló vámterület magas ipari vámjai megvédjék a magyar ipart a külföldi konkurrenciá ellen. Körülbelül ebben kulminál okoskodásuk. Ennél mélyrehatóbb, plane részletekbe menő érvelést nem hallottunk. Vagy igen; azzal is érvelnek, hogy az iparegyesületek az önálló vámterületet akarják s hogy egy-két gazdasági egyesületi gyűlésben „majdnem” kimondták az önálló vámterületre vonatkozó határozatot.

Igy okoskodni és érvelni, kisebb-nagyobb csoportok óhajával és merész kombinációkkal ily nagy horderejű gazdasági kérdésben itélni nem lehet. Még az valahogy érthető, ha egy politikai iránykerek és őszintén kimondja, hogy politikai célból, mert Ausztriával mennél kevesebb területen akar közösséget, kívánja a vámelkülönülést, kerüljön az bármibe, még ha évekig, évtizedekig a legsúlyosabb válság is fenyeget. De a kik nem fogadják el ezt a súlyos kockázatot, a kiknek az a véleményük, hogy az önálló vámterület felállítására már a legközelebbi időben is nagy gazdasági előny Magyarországra, gondosan kerülnek a számításokat és a bizonyítást.

Számítást és bizonyítást szeretnénk ugyanis hallani arról, hogy miképpen fog alakulni külkereskedelmi forgalmunk az önálló vámterület idejében? Ma ezer millió koronán felül jár évi kivitelünk s ugyanennyi körül évi behozatalunk; sőt az előbbi még egynéhány millióval több. Kivitelünkben Ausztriára 72 százalék, Német-

országra 9 százalék esik. Ezek tehát a legfontosabb piacaink, a melyekkel számolnunk kell. Kiviszünk pedig ezekbe túlnyomó részben mezőgazdasági terményeket. Ha már most felállítjuk a vámsorompókat, hogy hazai iparunk fejlődését biztosítsuk, kétségtelen, hogy oly magas ipari vámokat kell megszabnunk, hogy se Ausztrából, se Németországból ne konkurálhassanak velünk. Már most azt szeretnők tudni, hiszik-e az önálló vámterület hívei, hogy e prohibív ipari vámjaink dacára akár Ausztria, akár Németország oly engedelményeket tesz velünk a mezőgazdasági vámoknál, hogy mezőgazdasági terményeink exportja fenttartható lesz?

Fölötte jellemző e tekintetben az, a mit most köztünk és Németország közt folyó szerződési tárgyalásoknál tapasztalunk. Németországban az agrárius irányzat határozottan dominál; fenn akarja tartani azokat a magas gabona- és állatvámokat, a melyeket az új német vámtarifa megállapított s állategészségügyi téren is nehézségeket, sőt súlyos akadályokat akar gördíteni exportunk elé. S a német kormány, mely Ausztria-Magyarországgal mint nagyhatalommal tárgyal, amely a politikai szövetséges iránt gazdasági téren sem akar rideg és elutasító magatartást tanúsítani, nem bír ez áramlat ellen küzdeni. S ha végre nagy nehezen mégis létrejön a kereskedelmi szerződés, az eredményben okvetlenül nagy szerepe lesz éppen annak a körülménynek, hogy Ausztria-Magyarország nagyhatalom s szövetséges Németországnak. De ha ma külön vámterület alapján tárgyalunk Németországgal, ezek a tekintetek teljesen elesnek s Németország pusztán a gazdasági szempontokat nézi. S azt látja, hogy Németország exportál Magyarországra összesen 72 millió korona értékű árut, ellenben importál onnét 155 millió korona értékűt. Ha már most a prohibív

magyar ipari vámok következtében a német kivitel Magyarországra csaknem lehetetlenné válik, mi érdeke van Németországnak, hogy lehetővé tegye a mi 155 millió korona értékű importunknak fentartását? Tán, hogy rá van szorulva árpánkra és állatainkra? Szó sincs róla. Mert ha ma, a mikor közös vámterület alapján tárgyalunk, ki akarják zárni gabonánkat és állatainkat, vajjon akkor, ha önálló vámterület alapján tárgyalunk, hajlandóbbak lesznek engedelményekre? Bizony nem.

És bármerre nézzünk, bármily viszonylatban vizsgáljuk is az önálló vámterület kérdését, mindenütt súlyos és végzetes kérdések merednek elé. Elkerülhetetlenül súlyos megrázkódtatások és szinte leküzdhetetlen látszó akadályok. Mindezt azonban el lehetne s el kellene vállalni, ha Ausztria rákényszerít bennünket; ha utját állja gazdasági érvényesülésünknek. Akkor érthető azoknak az álláspontja, akik azt mondják: szakadjunk el Ausztriától bármely áron. De ma nem élethalálharc fenyeget bennünket, sőt gazdasági érvényesülésünknek minden felételét megtalálhatjuk a közös vámterület mellett. Azoknak tehát, akik nem barátjai a súlyos és végzetes kockázatnak, hanem azt hiszik, hogy minden nagyobb nehézség, komplikáció és veszteség nélkül, sőt gazdaságilag előnyösen térhetünk át mindjárt az önálló vámterületre, bizonyítaniok kell azon érvek és szempontok ellenében, a miket fentebb kifejtettünk. Addig álláspontjuk nem vehető komolyan s a józan vitatkozás velük teljesen lehetetlen.

Civilista és politika cím alatt érdekes röpirat hagyta el a sajtót. Szerzője Szemere Miklós, politikai életünk egyik legérdekesebb alakja, a ki hozzászóltatta a magyar közönséget ahhoz, hogy leplezetlenül megmondja nézetét az ország dolgáról, nem törődve sem azzal, ha e nézetek a hatalmasoknak nem tetszenek, de viszont azzal

A „TORONTÁL” tárcája.

A fogadott gyermek.

Husz év óta irt Jean Vignol bizonyos népdalok számára regényeket, amelyekben nem volt egyébről szó, mint gyilkosságról és más emberek böcsőjébe csempészett gyermekekről. Igazán, nem volt ügyetlenebb ebben a genrebán ő sem riválisainál. Ha önként egykor nagyon betegek lesznek — amit ne adjon az Isten — s gyógyulásuk hosszú idejét nem tudják mivel eltölteni, olvassák el a Ménilmontant rejtelmét, amely huszonegyezer sor hosszú. Megtalálják majd benne ennek az irodalmi konyhának minden sajátosságát.

Bevezetése megható. A hercegnak találkozája van a csatornában egy szabadon bocsátott fegyencel, aki át fogja neki adni azokat az irásokat, amelyek romlásba dönthetik a szép Tour Prend-Garde marquisnőt. A marquisnő, akit csecsemőkorában elcseréltek, nem egy spanyol grandnak a leánya, mint ahogy a mágánegyedben hiszik, hanem leánya a Rue Popincourt egy asztalosának, akit tevédesből halálra ítélték és kivégeztek ahelyett a fegyenc helyett, akivel a hercegnak abban a kellemetlen, földalatti helyiségben találkozája volt.

Ebből a példából láthatják önk, hogy Jean Vignol mesterségét kitűnően értette.

Mindamellét a szegény ember nem tudott zöld ágra vergődni. Nehezen tudott kézírásain tudani s nagyon kimerően élt. Először is, mert nem volt szerencséje, azután pedig, mert szerény és szemérmes volt, aki nem tudott az előtérbe tolokodni és a maga számára amerikai utat egyengetni.

Irói pályáját nem a regényíráson kezdte.

Iróasztala a feltámadás minden reménye nélkül őrizte két ifjúkori művét, amelyet még abban az időben irt, amikor megvolt a haja s ambíciója is sarkalta. Egy kötet elégiá ezzel a címmel Mérges növények, amelyben a költő egy fiatal leány hütlenségét panaszolja. A leánya romantikus álneve: Fragoletta. Összehasonlítja a világtörténelem valamennyi hősnőjével, míg a kisasszonyt a valóságban Agatheának hívták s egy művirág-üzletében kihordó volt. A másik kézírás: dráma a középkorból ezzel a véres címmel: A sintér, a melyben sisakos, pajzsos lovagok kaszabolják egymást végtelen tirádák közt.

A verses drámákkal sajnos, nem lehet futni s a mérges növények még salátára sem alkalmasak. De élni mégis csak kell! Távol a Belleville-ben az ötödik emelet egy kis szobájában, ahol Jean Vignol csúszos és minduntalan siránkozó édes anyjával lakott! Hogy némi pénzt szerezzen, a költő néplapok regényírója lett. Gondosan és teljes odaadással üzte mesterségét, de mint mondjuk, minden nagyobb siker nélkül. Voltaképpen nem történt vele joggalanság; mert hiányzott belőle a meggyőződés és az őszinteség. Nem vette elég komolyan a marquisnőket, akiknek apja kivégeztetett volt és hercegeit, akik fehér nyakkendőben és puha bundában sétáltak a kanálisokban. A Kis Proletár szerkesztője, akinek lapjába irta Vignol hatalmas történeteit, egyszer egész nyíltan megmondotta:

— Kedvesem, érezni lehet, hogy ön nem hisz bennük.

És sorjéért éppen ezért csak két soust fizetett. A szegény ifjú pedig tudta, hogy fölül áll durva hivatásán s gyakran sóhajtott hosszan. De mit tehetett? Ez volt a végzete s ebédjeért folyton bolondabb kalandok kitalálásán törte az esztét.

Például egyszer nem tudta házbérért kifizetni s a Kis Proletár szerkesztőjének előlege nélkül bizonyára elárverezték volna ingóságait. Ezt az előleget pedig bizonyára nem kapta volna, ha a szerkesztőt el nem bájolja új regényének első fejezete, amelynek tartalma így hangzott: Az Ambigu-színház orkesztrumának egyik muzsikusa, aki anélkül, hogy sejtette volna, fattyuja volt egy angol párnak, előadás után lakásába tért s hegedűje tartójában — egy holttestet talált. (Folytatása következik.)

Amíg édes anyja élt, Jean Vignol, mintája a jó fiúnak, felig-meddig elviselte ezt az életmódot. Két esztendő után azonban egyedül állt a világon, rokonok és barátok nélkül s ekkor már teljesen visszatetszett neki az élet Belleville-ben.

Kis, negyvenöt éves ember volt, hajlandósággal az elhizásra, széles, fekete szakállal és hosszú, szokrateszi orral. Szeme olyan volt, mint egy jó kutyáé, friss vajszerű fejen pedig egy csomóba nőtt a haja. Nem volt valami nagyon egészséges, gyomrának jósága is csak másodrangú volt, úgy, hogy a dohányzás is le kellett mondania. Sohase tűntek fel előtte fantáziájának alakjai — gyilkosok sárga keztyűben, erényes munkásleányok, akiket az arisztokraták elcsábítanak, azután magukra hagynak; nagylelkű mérnökök, akik a regény végén rendjeleket kapnak, míg az elbeszélés folyamán a leggorombább gyaláznak vannak kitéve — sohase tűntek fel előtte mondom melodramatikus Paprika Jancsi-színházának e marionette-jei unalmasabbaknak, mint most. A szerencsétlen megutálta saját mesterségét.

— Az ember a bőriből kibujhatna — mondogatta magában egy este, éppen karácsony esteje volt, amikor nehézkes lépésekkel az ötödik emeletre tartott.

— Az ember a bőriből kibujhatna! Az új-

sem, ha talán nem népszerűek. A civilistával foglalkozva kiindulási pontja az, hogy a magyar nemzet sohasem fukarkodott királyával szemben és már Kossuth Lajos is az 1849-iki állami költészetében három millió pengőforintot irányzott elő a királyi udvartartás céljaira, pedig ez akkor jóval nagyobb összeget képviselt, mint manapság. Szemere ezt az egész kérdést másodrendű jelentőségűnek tartja. Szerinti — igen helyesen — nem a pénz és külső csillogás adnak fényt és erőt a dynastiának, hanem igenis a szilárd alapon nyugvó intézmények, minők a népotthonát védelmező homestead-törvények és a főrendiház újraszervezése szilárd nemzeti alapokon. A nemzeti államról szólva úgy találja, hogy a meddő szó-harc nem viszi ez eszmét előbbre egy lépéssel sem, holott nemzeti és erkölcsi erőink céltudatos fejlesztésével óhajtatásaink mind könnyen ölthetnének testet. A röpirat vége azzal a leleplezővel szolgál, hogy miniszterelnökünk mindez ideig még nem ismerkedhetett meg a magyar trón leendő örökösével. A díszesen kiállított füzet tiszteletpédányként küldetett meg az érdeklődőknek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A tádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A városi közp. választmány ülése.** A városi központi választmány ma délután a városházán ülést tartott. Az ülésről holnap számolunk be.

— **A polgármester szabadságon.** Dr. Perics Zoltán polgármester néhány heti szabadság-idejére elutazott Nagybecskerekre. A polgármestert a szabadságideje alatt Strosz Béla városi főjegyző helyettesíti.

— **A vizsgálóbíró itthon.** Benedek Jenő kir. törvényszéki központi vizsgálóbíró hat heti szabadságáról vissza érkezett s hivatalát ismét elfoglalta, melyet távollétében Szilágyi Lajos kir. törvényszéki bíró vezetett.

— **A hadtestparancsnok humánus rendelete.** Lovag Schwitzer Lajos tábornagy, a 7. ik hadtest parancsnoka humánus rendeletet küldött az alája rendelt csapatok parancsnokságaihoz. A szerencsétlenségek elkerülése végett meghagyta a tábornagy, hogy a forró nyári hónapok alatt a katonai gyakorlatok legfeljebb délelőtt 10 óráig tartanak. Tíz órákor a legénységnek be kell vonulni a laktanyába. A hadtestparancsnok szigoruan utasította a csapatok parancsnokságait a rendelet betartására.

ságnál most úgy találják, hogy a Mazas és Társa című legújabb fércművemben nincs elég készű-rás, kénytelen lesznek Pufok fegyencemet, akit nyolc nappal ezelőtt az Eiffel-toronyról ledobtam, újra életre kelteni s számára új áldozatokat keresni. Mindamelllett mégis el fogják utasítani kérésemet, hogy sorját husz centime-ért fizessék. Kutyaának való élet.

Odahaza csupa kellemetlenség éri. Egy melankolikus tekintettel észreveszi, hogy tüze kialudt. Miközben a pörnyét élesíteni próbálja, tele lesz a keze korommal, piszokkal. A házmesterné elfelejtette lámpáját megtisztítani, ő maga kénytelen tehát belet cserélni.

Ekkor vette csak észre, hogy a svéd skatulyában mindössze csak két gyújtó van.

— **Ördögadta** — szitkolódzott — most sötétben fogok ülni, ha a lámpám elalszik. És az egész éjszakát fegyencem életrehozásával kell eltöltenem... Mellékesen szólva, gyönyörű egy karácsony!... És öt emeletet le és feljárni gyújtók miatt! Nem, kölcsön fogok néhányat kérni szomszédnőmtől.

A szomszédnő, madame Mathieu, szegény öreg asszony, akinek leánya nemrég gyermekágyban halt meg. A nagymama, aki varrógépével szerezte meg mindennapi kenyerét, táplálta a porontyot. Nagy volt ebben a kis lyukban a nyomorúság. A regényíró néha ott hagyott asztalukon egy öfrankost, bár maga sem dícselkedhetett sokkal.

— **Szabad? Szabad?** Jó estét Mathieu anyó. Adjon csak néhány szál gyújtót.

Megrémülve állt meg a küszöbön. Egy gyertyatörmelék világánál összehajtogatta a lekuporodott anyóka egyetlen derékját ágyának, amelyben csak a szalmazsák maradt. A kis gyerek fakosárákban aludt.

— **Mit csinál maga Mathieu anyó?**

— **Amint látja Vignol, zálogházba akarom**

— **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, özvegy Dujakovics Györgyné, szül. Pecsnovics Szultana, városunknak egyik jótékonyágáról ismert matrónája, tegnap délben 89 éves korában elhunyt. A szép kort ért urnót, kit számos rokon és ismerős gyászol, ma délután 4 órakor temették el nagy részvét mellett az itteni gör. kel. temetőben. Mint híriük, az elhunyt matróna vagyonának nagy részét jótékony célokra hagyta.

— **A nagyhid építése.** A nagy Béga-hid építése serényen folyik. A balparti hidpiller és kőfal már teljesen elkészült, a cölöpözést is befejezték ezen az oldalon. Most a jobbparton dolgoznak s néhány nap alatt itt is elkészülnek a cölöpözéssel, azután pedig hozzáfognak a hidfal építéséhez. Ebben a hónapban evvel is elkészülnek s a jövő hónapban hozzáfognak a hidvasfelszereléséhez. Általában úgy számítják, hogy a nagyhid szeptemberre, legkésőbb október elejére teljesen készen lesz s átadhatják a forgalomnak.

— **Panasz a menedékházról.** Itt is, ott is felhangzik a panasz a város közönsége részéről, hogy dacára annak, hogy a város menedékházat létesített a munkaképtelen szegények számára, a koldulás még mindig nem szűnt meg, hanem nap-nap után mind nagyobb mérvet kezd ölteni. Mint most bennünket értesítenek, ennek egyik főoka az volna, hogy a városi menedékházban nem eléggé ügyelnek fel a tisztaságra, azonkívül pedig az élelmezés is oly rossz, hogy a város szegényei ugyszólván kénytelenek otthagyni a menedékházat s inkább koldulásból tengetik arany is nyomorúságos életüket. Ajánljuk a panaszt az illetékes intézők figyelmébe.

— **Mulatság.** A szenthuberti tanuló ifjúság július hó 30-án a Martin fele nagyvendéglőben világpóstával egybekötött zártkörű táncvizalmat rendez. Belépő díj: személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy (3 személyre) 3 kor. Kezdeté este 8 órakor.

— **Halálos főzés.** Szomorú esetről értesít bennünket écskai levelezőnk. Uhl Mátyás német-écskai szellér ember ugyanis kedden feleségével almát hozott be a nagybecskereki heti piacra, hogy eladja. Uhlék otthon hagyják öt gyermeküket, kik közül a legidősebb a 12 éves Károly, a legfiatalabb pedig a 3 éves Mária. Károly, hogy szüleinek kedveskedjék, kiment a kertbe zöld babot szedni, azt annak rendje és módja szerint megtisztította, elkészítette, sőt feltette a főzéshez. Miután így elkészült az étel s már jó ideig forrt, a hivatlanul szakácskodó Károly levelet a tűzhelyről s oda tette a konyha padlójára. Eppen e percben futott be az udvarból a három éves Mariska s egyenesen neki szaladt a forró ételnek s azt feltaszítva a forró ételbe esett és meg-

hemperedett benne. Mariskát bátyja azonnal a kuthoz vitte és egy csöbör vízzel leöntötte, de ez nem segített sokat Mariska baján, sőt az előhívott községi orvos dr. Messinger Károly sem birt a Mariskán segíteni s mire délben a szülők Nagybecskerekre haza értek, Mariska már haldoklott, sőt másnapra meg is halt. Az esetet Göszl Géza német-écskai jegyző a kir. ügyészségnek Nagybecskerekre feljelentette s dr. Boross Dezső kir. ügyész indítványára Szilágyi Lajos kir. törvényszéki helyettes vizsgálóbíró, dr. Fialowski Béla kir. törvényszéki orvossal az ügy megvizsgálására kimentek Német-Écskára.

— **A gyújtogató cséplőgép.** Most cséplés idején egymásra történek tűzök, a melyet a cséplőgép idéz elő. Par nappal ezelőtt a külterken levő szérűskertben égett el nagyobb mennyiségű buza, ma délután fél 2 óra tájban a Szent-Mihályi uton levő Zsivanovics Velykó-féle pusztán keletkezett nagyobb tűz. Zsivanovicsnál ugyanis éppen csépléssel voltak elfoglalva, midőn a cséplőgép közelében levő egyik nagy kazal szalma lángba borult s mielőtt még a tüzet elfojthatták volna, a lángok átcsaptak egy szomszédos kazalra, úgy, hogy az is kigyulladt. A tűzoltóság hamarosan kivonult s hosszú és fáradtságos munka árán sikerült is neki a tüzet lokalizálni, de a két buzakazal a cséplőszekrényvel együtt elégett. A helyszínen megtartott vizsgálat szerint a tűz a cséplőgéptől eredt. A kár néhány ezer korona. Ugy a buza, valamint az elégett cséplőszekrény biztosítva volt.

— **Legkötőbb, legkellemesebb, legolesőbb** pipereszappan a Kolozsvárt készülő Heinrich-fele Szent László fertőtlenítő pipereszappan. Egyedüli, tényleg desinfiált toilette-szappan. Egyedüli gyártója a szabadalmazott ásvány-, higién- és irodai szappannak, melyek a közről mindennemű zsirt, olajat, vagy festéket azonnal eltávolítanak hideg vízzel is. Kapható: Keilner József, Basch Ernő gyógyszerárban, Melkubn Dezső droguáriájában, Petz Antal, Perger Rezső, Wehner György és Weiterschan Jakab urak üzletében.

— **A megrendelések gyűjtése.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvénynek sok a barátja, de sok az ellensége is. Különösen a vidéki városok latták szívesen a törvényt, melynek egyes rendelkezéseitől remélték, hogy a helyi ipar és kereskedelem inkább föl fog lendülni. A törvény ellenségei viszont az osztrák gyárosokból és a fővárosi kereskedőkön kerültek ki, akiknek érdekeit a javaslat nagy mértékben megtámadta. A fővárosi kereskedők nem is nyugodtak és minden követ megmozgattak, hogy a törvénynek rájuk nézve sérelmes intézkedései kikorrigáltassanak. A kereskedők törekvései ugyáltszik sikerrel járnak, mert Hieronymi miniszter a törvényt reformálni akarja. Mielőtt a reform elkészülne, a miniszter szaktanácskozást szándékozik egybehívni, ahol a panaszok és a törvény sérelmes intézkedései, valamint a reformra vonatkozó dolgok megtárgyalatnának.

Hirtelen a baba sirni kezdett. Új hivatásától fellelkessedva, Vignol tejet ad a gyermeknek, kezdetnek elég ügyesen, azután elringatja és elaltatja. Nem tér vissza asztalához, hanem gondolatokba elmerülve áll a kis teremtés mellett. A baba odaszorítja fejét a párnához, kis öklöcskeit pedig melléhez.

Bölcső? Gyermekek? Mennyiszor használta mind a kétöt Vignol ur izléstelen regényeiben! Milyen ostobáknak tartja ebben a pillanatban történeteit a lopott gyermekekről! Itt van egy igazi árva fiú, a nyomor gyermeke! Mi lesz a boldogtalanból? Nagyanyja öreg, kimerült a sok munkától és nélkülözéstől, nem tarthatja ki sokáig. A gyerekek azután az Assistance publique-be kerülnek, a hol nem nevelik lelküket gyönyöden és rosszak lesznek. Az elhagyott gyermekekből kerül ki a gonosztevők, a fegyházak lakóinak hadserege. Mi várja azt a gyermeket az életben? Oh az élet! Misztikus regény, a melynek mindig egyforma megoldása semmi sem magyarázható.

Jean Vignol fájdalmas álmokba merül el. Költőnek hitte magát ifjú korában s csakugyan a költő még nem halt ki egészen belőle. Most jut eszébe, hogy holnap karácsony van s a bölcső előtt elmereng azon a másik gyermekén, aki Bethlehemben az aranyos szalmán nyugodott. Ez a gyermek azért jött a világra, hogy segítsen az embereknek s ezek egymást szeressék, egymásnak használjanak. De még mindig van nyomor és szűkölkedés.

Erről az anyagilag és erkölcsileg elhagyott gyermekről, aki mindenféle szociális tévedések következtében predesztinálva van a bűnre és gazságra, könyvet lehetett írni, amelyben szabad-jára engedhetné lelkének könyörületességét, óságot és felhábródását. Ezt a könyvet kellene Jean Vignolnak megírni, ha... de nevétséges! Jean Vignolnak nincs tehetsége, nem is volt soha. Ó nagyon jól tudja. És azok

vinni a derékját és sietnem kell, mert nyolc órakor este a hivatalt bezárják. Kapok érte tíz frankot.

— **Mit, egyetlen derékját?**

— **Keil, keil!** Nézze csak, hugom, aki özvegy és nálamnál is szegényebb, nagyon beteg lett s a kórházban nem akarják felvenni. Segítnem kell rajta. Mindig olyan jó volt hozzám. Én néhány napig szalmazsákon fogok fektüdni. Az ember nem hal meg tőle... Majd csak kiváltozom a derékját. Sietnem kell a zálogházba és azután betegemhez... Mäskor elvégzi ezt helyzetem a házmesterné, aki jó asszony... De láthatta, hogy odalenn karácsonyfa-ünnep van és már énekelnek is...

Vignol szemébe könyvek gyűltek.

— **Nem így van az Mathieu anyó!** Hagyja csak békességben az ágyát. Van még tíz frankom... Siensen a betegéhez. Ezt a kis tömszit vigye be hozzám; nyugodtan alszik, nem fog munkámban zavarni. S ha muzsikálni kezd is, nem olyan nagy művészet elringatni a kicsikét.

— **Oh én jó, én szeretetre méltó Vignolom!** A bölcsőt Mathieu anyó boldogan odaállítja a regényíró asztala mellé és áldó szavakat morgogva elsiet.

— **És én most dajka vagyok!** — nevetett hosszú szakállába Vignol.

Jó cselekedete következtében boldog örömmel ül asztala elé, kezébe veszi tollát. Igaz is! Holnap a nyomdába kell küldenie a folytatást. Az egész regény Pufok fegyencem új életre ébredésével megváltozik. Kitűnően megy a munka. Fegyence, akit egy elegáns gazember, valami vicomte, aki a vitéz keresztesek leszármazottja s a jockey-klub tagja, letaszít az Eiffel-toronyról, röptében megakad egy vasrudon s szépen lecsuszik rajta a földre. Holnapután három rendőrt fog meggyilkolni. Az előfizetőknek hihetőleg elég lesz a szenzációból.

— **A temesvári orfeum.** A Lichtenstein Soma igazgatása alatt álló temesvári orfeum tegnapi előadása is nagy tetszés mellett folyt le. Ezúttal is nagy hatást keltett Wollner Adolf jellemzésénél, Lou Millot überbretti diva, a kis hegedűművész, valamint a többi szereplők is. A társulat ma este szintén tart előadást.

— **Olcsóbb lesz a petroleum.** Az osztrák petroleumgyárosok, kiknek termékeit mi is fogyasztjuk, a petroleum árát métermázsánként átlag egy koronával lejjebb szállították, amit a vásárló kicsinyben alig fog megérezni, annál kevésbbé, mert nyáron amugy is tetemesen alacsonyabb a petroleumfogyasztás és így a szegény emberre árcsökkenés csakis ősszel és télen birna jelentőséggel. Amde ősszel aligha újból föl nem megy a petroleum ára. A mostani csökkenést az amerikai verseny idézte elő, akik petroleumtermékeiket Ausztriában és Magyarországon is értékesíteni akarják, amiért is Oderbergben nagy petroleumfinomítókat akarnak fölláttatni és az osztrák termelőket most mindent elkövetnek, hogy meggyűsítsék az amerikaiakat ezen tervét, mely alaposan keresztezné a fogyasztó közönség kizsákmányolására létesített kartelljüket. Óriási mennyiségben összevásárolják most az olajkészleteket, melyek nélkül az amerikaiak nem finomíthatják a petroleumot; lementek az árral és ha eljárásukkal sikerül elriasztani az amerikaiakat, akkor ismét emelni fogják a kis önzetlenek az árakat. Egy jó van a dologban, ami némi reménnyel kecsgetti azokat, akik még a petroleumfogyasztásra vannak utalva: t. i., hogy az amerikaiak nem olyan ijedősek és az osztrák petroleumgyárosok az amerikaiak nélkül csinálták meg terveiket. Így mégis remélhető, hogy az általános, minden téren tapasztalható nagy drágaság mellett a fontos fogyasztási cikk, hála az amerikai versenynek, mégis csak olcsóbb lesz.

Legizletesebb a paprikás étel, ha Palfy-féle paprikával készítik.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egybehangzó távirati jelentések szerint a japánok 11-én zárt sorokban általános rohamot intéztek Port-Arthur ellen. A vár ágyui azonban oly gyilkosan tüzeltek, hogy a japánok kénytelenek voltak visszavonulni. Az ágyúk tüzeinek állítólag több ezer ember esett áldozatul. Egyes táviratok azt mondják, hogy a japánok a támadás alkalmával 30.000 embert veszítettek, ez azonban mindenesetre túlzás.

a könnyek, amelyeket ebben a pillanatban ejt, megsiratják úgy ennek a szegény gyermeknek sorsát, mint a saját maga tehetetlenségét.

Az ajtó kinyílik. Mathieu anyó az, aki teljesen magán kívül van. Milyen faradtnak és szálnalmasnak látszik! Milyen siralmas és ezer barázdától ráncos az arca!

— Hallja csak Mathieu anyó! Én gondolkodtam, mialatt maga távol volt... Amikor anyám még élt, én kettőnkért dolgoztam. Magamhoz veszem ezt a kis gyermeket; akarja? Maga vezeti majd a háztartást, én pedig segítségére leszek a gyermek nevelésében.

A szegény asszony örömeiben felkiált, majd lerogy a székre és mert a gyermek is felriadt siránkozva, Jean Vignol kiveszi a bölcsőből, hogy jobban megnézze és meleg, szinte atyai csókot nyom kővér orcáskájára...

De ez még nem minden. Tudják, hogy Jean Vignolnak nemes cselekedete előnyös következményekkel járt? Igaz, hogy még mindig régi közönségének dolgozott, de a Bellevillei Árva című utolsó regényében már volt olyasvalami, ami a többiben nem volt s ami a griseteket megrikatta. A Kis Proletár előfizetőinek száma emelkedett s az író négy soust kapott sorjáért.

A regényt vidéki lapok is lenyomatták s amikor Jean Vignol elment szerzői honoráriumért az írók egyesületének pénztárához, írói pályájának egyetlen örömet érezte. Legnevesebb regényírója korának megveregette vállát s így szólt:

— Kedves Vignol ur, legutóbb olvastam regényének két-három folytatását. Olvastam benne nagyon jó, nagyon őszinte és szívetrázó dolgokat a gyermekekről...

A szegény Jean fülig elpirult.

— Nagyon köszönöm — dadogta boldogan, — nagyon köszönöm mester e szavakat. De lássa, éppen most, amikor a gyermekekről írok valamit... a természet után dolgozom.

Françoise Coppée.

Kuropatkin harcra készül.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozók, Kuropatkin elhatározta, hogy szembeszáll a japán sereggel. E londoni távirat szerint a csata a legközelebbi napokban meg is történik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 14-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 14.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen napirend előtt Olay Lajos szóvá teszi, hogy tegnap a szekereskaszárnyában egy polgárt, ki egy főhadnagynak nem köszönt, letartóztattak és becsuktak. Megtorlást kér.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy az ügyet megvizsgálhatja és jelentést tesz róla a Háznak.

Ezután Kubik Béla megköveti a házat azért az ismeretes durva közbeszóvásiért, hogy legutóbb azt kiáltotta a jobboldali képviselőknek, hogy nem ége le a pófajukról a bőr.

Most áttértek a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A javaslat ellen ma Sebess Dénes, Vertán Endre és Pap Zoltán beszéltek.

Az igazságügyminiszter Széll Kálmánál.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szombathelyről jelentik: Plósz Sándor igazságügyminiszter a jövő hét folyamán Széll Kálmán v. b. t. t. orsz. képviselő látogatása céljából a rátóti kastélyba érkezik.

Polgármesterek a miniszterelnöknél.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei ma délelőtt küldöttségileg tisztelegtek Tisza István gróf miniszterelnöknél. A küldöttség vezetője Brolly Tivadar pozsonyi polgármester átnyújtotta a legutóbbi Nagyváradon alkotott memorandumot és kérte a kormány jóindulatát. A miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy ő szíven viseli a városok érdekét s amint ideje és az ország helyzete megengedi, segíteni is fog a panaszolt bajokon.

Krüger meghalt.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Chalvensből táviratozók, Krüger, a bur köztársaság volt elnöke az éjjel meghalt. Krüger 1825-ben született s így most 79 éves volt. Eleinte a Foktartományban élt szüleivel, innen az Oranje-vidékre, később pedig Transvaalba költözött, a hol az angolok elleni háborúban fővezérré, majd a szabadság kivívása után a délafrikai köztársaság elnökévé lett, amely állását a legutóbbi bur háború leveréséig viselte. A délafrikai köztársaság megszüntetésével csöndesen és visszavonultan élt Belgiumban. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, míg végre e héten állapota annyira súlyosodott, hogy Chalvensben, ahol üdült, az éjjel meghalt.

Kutyavész Fiumében.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből jelentik, ott most valóságos kutyavész van. Egész sereg veszett kutya garázdálkodik a városban, a melyek tegnapelőtt 16 embert, tegnap pedig megint hét embert martak meg. A lakosság körében nagy a rémület. A hatóság a legszélesebb körű óvintézkedéseket tette.

Czápa.

Budapest, július 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből jelentik, tegnap ott Turcsics kapitány a „Magyar” nevű gőzös parancsnoka Fiume közelében a Mária Terézia hullámátnál egy hatalmas cápát látott. A kapitány legénységével üzőbe vette s küzdelmes hajsza után kézrekerítette. A szörnyeteg két és fél méter hosszú.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	9.17—9.18
Tengeri (májusra 1905.)	5.89—5.90
Zab (októberre)	6.57—6.58
Rozs (októberre)	6.76—6.77

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.*)

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 8-án.

Kalodont

nélkülözhetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

(95—21.12)

Szénsavban és az egészséget előmozdító anyagokban leggazdagabb ásványvíz bebizonyíthatólag a

Rohitschi Tempel-forrás.

(506/c—2.1)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.

3375. kg. szám. 1904.

534-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1904. évi 40270/II. 1904. sz. alatt kelt rendeletével a rudolfsgrádi ármentesítő és belvízlecsapoló társulat főcsatornája részére Perlasz község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás folyó évi augusztus hó 23-án délután 10 órakor Perlasz községében a (községházánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz összeírás 1-1 példány Perlasz községházánál 15 napi közzemlére kitétetett.

Kelt Torontálmegyei közigazgatási bizottságának Nagybecskerekén, 1904. évi július hó 11-én tartott rendes havi üléséből.

Torontálmegyei közigazgatási bizottság.

Dr. Dellimanics,
főispán.

11374/I. szám.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége címére Arad állomásra érkezett pénzládának, az üzletvezetőség számosztálya helyiségébe és viszont az üres pénzládának Arad állomásra leendő szállítására, valamint a hivatalos levelezési szolgálat teljesítésére, illetve a levelezések ki és beszállítására ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetik.

A vállalat 1904. évi augusztus hó 1-vel kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi július hó 31-ig.

A pénzládák és levelezések szállításához szükséges kocsit a magy. kir. államvasutak bocsájítják rendelkezésre, de köteles a vállalkozó a vállalat tartama alatt a szállítókat jókarban tartani s a szükségessé váló mindenféle javításokat, — kivéve a fényezésen természetes kopás által beálló hiányokat — saját költségén teljesíteni.

A vállalat egyéb feltételei az alulírt üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A 1 koronás bélyegű és „Ajánlat a pénzládák és hivatalos levelezések szállítására a 11.374/1904. számhoz” felirattal ellátott borítékba zárt lepecsételt s két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély stb.) együtt 1904. évi július hó 23-án déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános (I.) osztálya főnökénél nyújtandó be.

Bánatpénz fejében 100 kor. azaz száz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1904. évi július hó 22-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztárána létéendő.

Aradon, 1904. július hó 2-án.

(3-2) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

1006. szám. 1904.

528-2.2

Hirdetmény.

Ittvarnok körjegyzőségének rendszerezett irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a rendesen felszerelt folyamodványukat alulírt körjegyzőhöz folyó évi július hó 30-áig beadják.

Javadalmazása következő:

1. Évi fizetése 600 korona.
2. Anyakönyvvizető helyettesé váló kinevezetése esetén tiszteletdíj 40 korona.

Kelt Ittvarnokon, 1904. évi július hó 11-én.

Boleszny József,
körjegyző.

Torontálmegyei antalfalvai járás főszolgabírájától.

2312/1904. szám.

529-3.2

Pályázat.

Torontálmegyei antalfalvai járásba kebeleztetett oppovai körorvosi állás lemondás folytán megüresedett, ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom, hogy akik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t. c. 9. §., illetőleg az 1876. t. c. XIV. t. c. 143. §. alapján felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 12-ig nyujtsák be.

Az orvos javadalmazása:

1. Évi fizetés 1800 korona.
2. A szabályrendeletben megállapított látogatási és busszemlézeti díjak.

Figyelmeztetnek végül pályázók, hogy a megválasztandó körorvos a vármegyei nyugdíjintézetbe tartozik belépni.

Antalfalva, 1904. évi július hó 12-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Venecia, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóján.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Veneciába minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden csütörtökön reggel 7 óra 30 perc.

2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.

3. Indulás Venecéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.

4. Indulás Anconából Fiuméba minden csütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor. Menettartam 10 óra.

Veneciában érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átkelesi illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	Személyvonat III.
			osztály		
Budapest	Venecia vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
.	Cannes	franc	122-45	87-80	
.	Firenze		79-80	58-10	32-50
.	Genova		95-55	69-10	38-95
.	Grasse		124-60	89-25	
.	Lyon-Perrache		134-55	95-70	
.	Marseille		144-05	102-40	
.	Milano		76-25	55-60	31-05
.	Menton		116-30	83-65	
.	Napoli		106-85	77-05	43-60
.	Nizza		119-00	85-45	
.	Róma		80-05	58-25	32-60
.	Torino		95-40	69-00	38-90
Bécs	Venecia vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	.	márka	103-80	73-50	41-20
Breslau	.		80-60	58-00	31-80
Hamburg	.		130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átkelesi díj magában Fiuméből—Veneciába vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 .
III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Veneciába és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalato, Metkovic, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyancsak a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

120.375-II.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Keletnémet-magyar vasuti kötelek.

Díjtételek helyesbítése.

Folyó évi szeptember 1-től való érvényesül a torontáli helyi érdekű vasut Múdos állomásáról a II. rész 1. füzet 5. számú kivételes díjszabásában (leölt baromfi és vad, mint gyorsáru) foglalt díjtételek 100 kg.-kint 10 pfenniggel; a 6. számú kivételes díjszabásban (tojás) foglalt díjtételek 100 kg.-kint 2 pfenniggel felemelve nyerne alkalmazást.

Budapest, 1904. július hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
egyben a részes vasutak nevében.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

45532. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1905. évben, esetleg 1905—1907. évben szükséges fémnemű anyagok szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 23. napján déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi július hó 27-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint a szükséges mennyiségeket feltüntető kimutatásokat, ugyancsak a különleges szállítási feltételek a m. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Bpest, Andrássy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1904. június hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Sok pénz!

400 koronáig kereshetnek minden rangú egyének havonként, rizikó nélkül mellékkereset gyanánt. Bővebbet „A. B. 34.” alatt Annoncen-Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstrasse.

(388—52.29)

203.480/964. szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak hivatalnokai, altisztei és szolgáló nyugdíjintézetének tulajdonát képező az Andrássy-ut 88. sz. alatt fekvő ház földszintén szükségessé váló átalakítási munkákat biztosítani kívánván, azok elvállalására nyilvános pályázat hirdetik.

Felhivatnak e munkákra pályázni óhajtók, hogy lepecsételt, sajátkezűleg aláírt ajánlataikat f. évi július hó 20. azaz huszadik napjának déli 12 óráig a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (Andrássy-ut 73. Alc. ügyoszt.) benyujtsák, a hol azok ugyan e napon nyilvánosan fel fognak bontatni.

A munkák végrehajtásához kötött feltételeket tartalmazó ajánlati minta, valamint a költség-számítás a rendes hivatalos órákban reggeli 8 órától d. u. 2 óráig ugyanott megkapható.

Az egy korona bélyeggel ellátandó ajánlat, melyhez az ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátott és sajátkezűleg aláírt költség-számítás is csatolandó, következő felirattal nyújtandó be: „Ajánlat az Andrássy-ut 88. sz. ház földszintén létesítendő átalakítási munkákra.”

A 150 kor., azaz százötven koronával megálpított bánatpénz legkésőbbben az ajánlati tárgyalást megelőző napon vagyis f. évi július hó 19-én déli 12 óráig készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a m. kir. államvasutak főpénztárána létéendő.

Budapest, 1904. július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

101.443/904 számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1905. év első felében szükséges ón szállításának biztosítását óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyancsak az általános és különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrássy-ut 73. sz.) megtekinthetők.

Budapest, 1904. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(3-1)

(Utánnomás nem díjaztatik.)